

Kongresi i stručni sastanci

SAVJETOVANJE O SAMOSPŠAVANJU

Na Sijemenu kraj Zagreba u planinarskom domu »Runolist« od 13.-15. XII 1960. godine održano je Savjetovanje o samospšavanju u speleološkim objektima. Organizator je bila KKSPŠJ, a domaćin KSPŠH. Savjetovanje je prisustvovalo svega 12 učesnika iz Hrvatske, Makedonije i Bosne i Hercegovine. Unatoč malom broju učesnika program je proveden u cjelosti, a bio je podijeljen na sljedeće dijelove: prikaz organizacije spašavanja iz speleoloških objekata u svakoj republici; pregled speleoloških objekata i spasilačkih intervencija u svakoj republici; prikaz noviteta u tehnici samospšavanja u speleološkim objektima uz pomoć nove, moderne i stare, klasične speleološke opreme (Ovo) temi je posvećena posebna pažnja. Prikazani su noviteti demonstrirani na speleološkom predkongresu održanom u IX mjes. 1960. u Bugarskoj, isprobavana je tehnika samospšavanja objavljena u najnovijoj stranoj speleološkoj literaturi, a prikazana su i vlastita iskustva u samospšavanju i spašavanju nesrećenog od strane njegovih kolega, a ne od strane posebne ekipe za spašavanje (npr. GSS-a); utvrđivanje principa sigurnosti u speleološkim istraživanjima; prikaz domaće literature o opasnostima u speleologiji, o pružanju prv. pomoći, i o transportiranju nesrećenog iz speleoloških objekata.

U večernjim satima su prikazani diapozitivi o održanim seminarima, tečajevima i vježbama o spašavanju iz speleoloških objekata, kao i nekim provedenim akcijama spašavanja. Zadržeg dana Savjetovanje učesnici su posjetili špilju Vaternicu i tu na karakterističnim uskim i prevjesnim mjestima analizirali mogućnosti transporta nesrećenog.

Vlado Božić

SAVJETOVANJE O SVLADAVANJU VODENIH PREPREKA U SPELEOLOŠKIM OBJEKTIMA

Savjetovanje je održano u planinarskom domu »Runolist« na Sijemenu kraj Zagreba, dne 12. i 13. XII 1961. god. Organizator Savjetovanja je bila KKSPŠJ, a domaćin KSPŠH. Prisutno je bilo 39 učesnika i to: iz Makedonije 1, Srbije 3, Slovenije 2, i iz Hrvatske 33. Održano je ukupno 11 referata-izlaganja:

1. Vlado Božić: »Povijest savladavanja vodenih prepreka u speleološkim objektima svijeta«
2. Ivan Žezovski: »Savladavanje vodenih prepreka u speleološkim objektima u SR Makedoniji«
3. Dragan Sobotić: »Prikaz savladavanja vodenih prepreka u speleološkim objektima u SR Srbiji«
4. Marko Krašovec: »Prikaz ronilačkih akcija u speleološkim objektima u SR Sloveniji«
5. Mladen Garašić: »Prikaz savladavanja vodenih prepreka u speleološkim objektima u Hrvatskoj od strane planinara-speleologa«
6. Srećko Božićević: »Ronilačke akcije Bože Paletka u speleološkim objektima Hrvatske i Bosne za potrebe Instituta za geološka istraživanja u Zagrebu«
7. Juraj Posarić: »Primjena umjetnih masa (PVC) u savladavanju vodenih prepreka u speleološkim objektima«
8. Branka Boshor: »Na što treba paziti u jami s vodom i ledom«
9. Radovan Cepelak: »Improvizirana odijela za savladavanje vodenih tokova u speleološkim objektima«
10. Vlado Božić: »Prva i jedina smrtna nesreća u speleološkim objektima Hrvatske«
11. Bojan Floriani: »Ronilačke akcije u špilji Zala i Bistrac u 1981. godini«

Konstatirano je da danas najtežu vodu prepreku u speleološkim objektima predstavljaju potopljeni kanali — sifoni, koji se mogu savladati jedino ronjenjem. Zbog toga je najveći dio vremena posvećen ronilačkim akcijama u speleološkim objektima. Iz izlaganja predstavnika pojedinih republika je ustanovljeno da speleološko-ronilačka organizacija postoji za sada jedino u Sloveniji, da u Srbiji i Hrvatskoj ima speleologa koji se bave i ronjenjem u speleološkim objektima, koji međutim

nisu odgovarajuće organizirani. U Makedoniji, Crnoj Gori i Bosni i Hercegovini, kao i u autonomnim pokrajinama nema ni speleologa-ronilača. Ronilačke akcije u tim republikama su do sada izvodili speleolozi-ronilači iz Slovenije (u BiH), Srbije (u Crnoj Gori) i Hrvatske (u Crnoj Gori i BiH).

O problemima ronjenja vodila se živa diskusija. Izražena je želja za boljim informiranjem, kako u pogledu opreme za ronjenje, tako i u organizacijskom pogledu, pa je dogovoreno da se što prije: prikupe podaci o svim aktivnim speleolozima-ronilačima, izradi Pravilnik o ronjenju u speleološkim objektima, organizira jedna zajednica ronilačkih akcija, u nekom prikladnom speleološkom objektu, radi razmjene iskustava na licu mjesta.

Tokom Savjetovanja učesnici su mogli razgledati literaturu o savladavanju vodenih prepreka u speleološkim objektima iz speleološke knjižnice SO PD »Željeznica« iz Zagreba i iz privatne zbirke Mladena Garašića.

Vlado Božić

SAVJETOVANJE O SKOLOVANJU SPELEOLOŠKIH KADROVA

Na Mosoru, u planinarskom domu »Umberto Girometa«, od 12. do 14. listopada 1979. održano je savjetovanje o školovanju speleoloških kadrova. Voditelj savjetovanja bio je Radovan Cepelak, dok su u radnom odboru bili još Đuro Sekelj i Juraj Posarić. Seminar je bio jugoslavenskog značaja, a organizator KSPŠH i KSPŠJ. Na žalost zbog izjavnih okolnosti na seminar nisu mogli doći predstavnici svih republika. Od 23 prisutnih sudionika bilo ih je iz Hrvatske 16 (»Večevit«, »Mosor« i »Željeznica«), iz Bosne i Hercegovine 7 (»Bukovik«, »Željeznica«, »Zelengora« i »Poštar«, te iz Crne Gore 2 (»Javorak« i »Celik«).

Savjetovanje se odvijalo prema utvrđenom redu. Predstavnici republika dali su izvještaj o dosadašnjem školovanju speleoloških kadrova u svojoj republici. Iz referata je ustanovljeno da je Hrvatska najdalje otišla u školovanju speleoloških kadrova. U razgovoru, koji je uslijedio iza toga, analizirano je pitanje nastavnog kadra, sistema nastave i literature. Jedna od važnih točaka bilo je i pitanje postojeće literature koja se koristi u nastavi u speleološkim školama i tečajevima. Postoje toga, kroz dugi diskusiju, izrađen je plan za nastavu na tečajevima i školama.

Na kraju je zaključeno:

— program speleološkog tečaja i speleološke škole treba biti isti, jer su škole i tečajevi ista nastava, ali s različitim načinom odvijanja programa.

— prihvaća se izraditi program nastave za školovanje speleoloških kadrova planinarske organizacije, a vrijedi za sve republike.

— Goran Gabrić i R. Cepelak trebaju izvidjeti mogućnosti ponovnog izdavanja (reprinta) Priručnika zagrebačke speleološke škole '77. O tome moraju obavijestiti KSPŠH do kraja ove godine.

— Postoje veće sudionice su prikazani neki nastavi dijapozitivi za Zagrebačke speleološke škole, dijapozitivi s V republičkog tečaja na Malački 1973. te filmovi: O upotrebi Butkovićevoeg descendera, »Zagrebačka speleološka škola '78.«, i »Snimanje«.

Po završetku savjetovanja organiziran je posjet špilji Vranjači.

Radovan Cepelak

OSMI MEĐUNARODNI SPELEOLOŠKI KONGRES

Osmi međunarodni (svjetski) speleološki kongres održan je od 18. do 24. srpnja 1981. godine u Bowling Greenu, u državi Kentucky u Sjedinjenim Američkim Državama. Svjetski speleološki kongresi su najveće i najznačajnije manifestacije speleologa u čitavom svijetu, a održavaju se redovito svake četvrte godine u drugoj zemlji.

Prema službenom izvještaju na kongresu je bilo prisutno 1065 speleologa iz 39 zemalja, ali se vjeruje da je broj veći jer još nekoliko stotina sudionika

nije bilo službeno prihvaćeno (plaćena kotizacija). Najviše sudionika bilo je iz SAD — 526, a slijede Francuska — 134, Kanada — 64, Njemačka — 38, Mađarska — 31, Vel. Britanija — 30, Austrija — 25, Italija — 25, Švicarska — 23, Švedska — 23, Belgija — 19, Španjolska — 19, Jugoslavija — 17 itd. Na ovom kongresu, kao i na svim dosadašnjim bilo je sudionika i predstavnika iz Jugoslavije i to 14 iz SR Slovenije, 1 iz SR Crne Gore i 2 iz SR Hrvatske. Zaista je šteta što i druge naše republike nisu imale bar jednog sudionika na kongresu.

KKSPSJ, KPSPH i «Društvo za istraživanja i snimanja krških fenomena» iz Zagreba predstavljali su mr. Miladen Garašić i dipl. ing. Tihomir Kovačević. Naši speleolozi održali su 3 predavanja (2 iz Hrvatske), što je relativno mali broj, ali su pri tome bila zastupljena gotovo sva područja (sekcije) speleološke aktivnosti. Referati su štampani u Zborniku. Četiri naša predavanja bili su predjedavajući u pojedinim sekcijama. Rad se odvijao u 24 sekcije i 9 komisija, s ukupno preko 300 referata. Mr. M. Garašić i inž. T. Kovačević sudjelovali su u radu međunarodnih komisija za speleološku opremu, komisije za spašavanje i komisije za speleoromljenje, te podnijeli izvještaje o radu jugoslavinskih speleologa i opremi koju koriste, zatim naveli broj i karakter nesreća vezanih za speleološke objekte u Jugoslaviji, koje su se dogodile u proteklom periodu.

U sklopu kongresa priređene su izložbe fotografija, silka, maraka, opreme, literature itd. Svi sudionici kongresa su organizirano posjetili 3 do 5 km turističkog dijela najduže spilje svijeta — Mammoth Cave System (duge 362 km), te još nekoliko spilja u Kentuckyju i Tennesseeu. Garašić i Kovačević na poslije kongresa posjetili još 12 dugaćkih spilja u sjevernoj Americi.

Može se ocijeniti da je sudjelovanje naših speleologa na kongresu bilo vrlo korisno jer su pokazani rezultati našeg rada široj speleološkoj javnosti, a pored toga je razmijenjeno mnogo korisnih iskustava, a steknuta su nova znanstva i prijateljska iz čitavog svijeta. Slijedeći 9 svjetski speleološki kongres održat će se 1985. g. u Španjolskoj.

Mladen Garašić

EVROPSKI SPELEOLOŠKI KONGRES

U Sofiji je od 22—28. IX 1980. godine održan evropski speleološki kongres kao predkongres VIII međunarodnom speleološkom kongresu, koji će se održati u SAD u VII mjes. 1981. godine.

Kongres je održan u prostorijama ekonomskog fakulteta «Karl Marks» u Sofiji, a radio je u plenarnom sastavu i u 9 komisija. U sklopu kongresa su bile organizirane predkongresne i postkongresne ekskurzije (u trajanju od po 3 dana) u krš Bugarske, s posjetama uređenim spiljama, a za vrijeme samog kongresa za sve učesnike je organiziran posjet turistički uređenoj spilji Saeva Dupka.

Kongresu je prisustvovalo oko 150 speleologa iz 14 evropskih zemalja. Iz Jugoslavije je bilo 14 učesnika, od kojih je jedan učesnik (drug Željovski Ivan član planinarsko-speleološkog društva «Pecin» iz Skoplja) bio predstavnik planinarsko-speleologa Jugoslavije.

U sekciji za speleološku opremu, tehniku i spašavanje bilo je mnogo zanimljivih izlaganja i prikaza noviteta. Čehoslovački speleolozi su prikazali izradu i primjenu vlastite modifikacije penjalica Gibbs (sliene penjalicama Jumar), a talijanski speleolozi više raznih pomagala za spuštanje i penjanje po užetu. Zanimljiva je bila univerzalna naprava koja služi i za spuštanje (slična descenderu s primjenom posebne kočnice, i za penjanje (slična Jumaru), koja može služiti i kao kolotura. Sve operacije s tom napravom se mogu obavljati kontinuirano bez posebnog rasterećenja naprave. Talijanski speleolozi su također demonstrirali više načina samospašavanja speleologa uz pomoć moderne speleološke opreme.

Bugarska speleološka federacija je za vrijeme kongresa organizirala i prijeme za strane speleološke delegacije. Našu delegaciju su na prijemu sačinjavali: Dr. Dušan Manakovski (Skoplje), Dr. France Habek (Postojna) i Ivan Željovski (Skoplje). U razgovorima je izražena obostrana spremnost za suradnjom na daljem razvoju speleologije. Bugarska delegacija je predložila osnivanje Bal-

kanske speleološke federacije i organiziranje balkanskih speleoloških skupova, što je naša delegacija načelno prihvatila. Organizacija kongresa je bila dobra. (Sastavljeno na osnovi izvještaja Ivana Željovskog, podnesenog KKSPSJ u X mjes. 1980. godine, pisanog makedonskim jezikom).

Vlado Božić

HRVATSKI SPELEOLOZI NA OSMOM KONGRESU SPELEOLOGA JUGOSLAVIJE

U vremenu od 20.—27. X 1979. godine održan je na Borskom jezeru u istočnoj Srbiji VIII kongres speleologa Jugoslavije, kojega je organizator bio Savez speleoloških organizacija Srbije. Od 20.—27. X je održano predkongresno speleološko istraživanje planine Kučaj blizu Borskog jezera — organizaciji Akademskog speleološko-alpinističkog kluba iz Beograda, na kojem su, osim dvadesetak speleologa domaćina, sudjelovali i 3 speleologa iz Hrvatske (2 iz SOPDS «Platak» i 1 iz SDH) i tom prilikom istražili Beždan na Dubašnici 320 m — nadipljuju u Srbiji.

Sam kongres je održan od 23.—25. X u hotelu «Jezero» na Borskom jezeru kraj Bora. Nakon plenarnog zasjedanja dalji rad kongresa odvijao se je u 4 sekcije pod nazivima: fizička speleologija, bio-speleologija i speleoarheologija, dokumentacija i tehnika istraživanja, i speleoturizam i zaštita pećina. Na kongresu je sudjelovalo 115 učesnika od čega 2 iz Hrvatske i to 7 iz SOPD «Zelježničar», 2 iz SOPDS «Velebite», 3 iz SOPDJNA «Sutjeska», 2 iz SOPD «Platak», 3 iz SDH, 2 iz SD «Istra» i 1 iz RO «Cerovačke pećine»; od ukupno 59 referata oni su dali 12:

1. V. Božić («Zelježničar»): «Sticanje speleoloških naziva u planinarskoj organizaciji u Hrvatskoj»
2. S. Božičević (SDH): «Morfološka razlika između jame i jamskog sistema te pećine i pečinskog sistema»
3. S. Božičević (SDH): «Miniranje u podzemlju»
4. M. Garašić («Sutjeska»): «Neotektonika u speleološkim objektima»
5. M. Garašić («Sutjeska»): «Metode spašavanja iz vodenih speleoloških objekata»
6. M. Garašić i Z. Supićić («Sutjeska»): «Prikaz nove speleološke opreme»
7. T. Kovačević («Sutjeska»): «Neke spilje okošće sela Ploče u Ličkoj sredogorju»
8. M. Malez (SDH): «Današnje stanje i mogućnosti razvoja etnografske paleolitika u pećinama Srbije»
9. J. Posarić («Zelježničar»): «Organizacija istraživanja modernom tehnikom»
10. Z. Supićić («Sutjeska»): «Prilog poznavanju speleoloških objekata na području Biokova»
11. M. Šebjan («Sutjeska»): «Poboljšanje rasvjete na speleološkom šljemu»
12. B. Vrbeć («Velebite»): «Neke metode spašavanja u vertikalama»

Referati su dobro primljeni, i s obzirom na raznovrsnost tema koje su obradili, dali su lijep prikaz rada speleologa u Hrvatskoj. Priznanje speleolozima Hrvatske ukazano je na kongresu na završnoj plenarnoj sjednici na dva načina: prvo — biranjem istaknutih speleologa za predsjednike izabranih komisija Saveza speleologa Jugoslavije i to:

- S. Božičević — Komisija za najduže i najdužibele speleološke objekte
- M. Garašić — Komisija za speleološku opremu i tehniku
- B. Jalžić — Komisija za speleološke ekspedicije
- M. Malez — Komisija za paleontologiju i speleoarheologiju
- B. Vrbeć — Komisija za spašavanje iz speleoloških objekata i drugo — za počasne članove SSJ izabrani su prof. dr. Milan Herak i prof. dr. Bearica Dulić, a za naročito zaslužnog člana Hrvatske Malinar.

Između ostalog je na završnoj sjednici odlučeno da će se idući IX kongres speleologa Jugoslavije održati 1984. godine u AP Kosovo, ukoliko se u toj pokrajini kroz godinu dana otvori speleološka organizacija, a ukoliko ne, onda će se održati u Hrvatskoj. Konačna odluka će se donijeti na prvoj Konferenciji SSJ (1981. ili 1982. godine).

Na kongresu je bila postavljena izložba plakata koji reklamiraju turistički uređene špilje. Nažalost, tu plakata iz Hrvatske nije bilo, ali su zato speleolozi iz Hrvatske dali veliki doprinos izložbi crno-bijelih i kolor speleoloških fotografija. Bilo je izloženo oko 60 fotografija sljedećih autora iz Hrvatske: S. Božićevića, M. Garašića, T. Kovačevića, B. Krstinića, J. Posarića i Z. Supićića. Zadnju voer je održana i projekcija oko 300 diapozitiva koju su u cijelosti pripremili speleolozi iz Hrvatske: Z. Bolonić, V. Božić, S. Božićević, M. Garašić, D. Sekelj, Z. Supićić i B. Vrbeck.

Za vrijeme kongresa je održana speleološka ekskurzija u Zlote pećine; pećinu Vernjicku i Lazarevu pećinu, obje lijepo uređene i električki osvjetljene. Nakon kongresa su održane dvije ekskurzije, jedna kraća dne 28. X u Rajkovu pećinu kod Majdampeka i pećinu Ceremošnju kod Kučeva, također lijepo uređene i električirane, a druga duža 26. i 27. X u istočnu Srbiju, koja je obuhvatila razgledavanje Vratnjanskih prerasti (prirodnih mostova), arheološkog lokaliteta Lepenski vir, a onda posjetu Rajkovoj pećini i pećini Ceremošnji.

Kroz podnesene izvještaje o radu, kroz referate i diskusije, mogla se steći slika stanja jugoslavenske speleologije sa svim njenim uspjesima i slabostima.

Vlado Božić

KONFERENCIJA SPELEOLOŠKIH ODSJEKA PLANINARSKIH DRUŠTAVA HRVATSKE

Konferencija je održana u planinarskom domu «Runolist» na Sijemenu kraj Zagreba, dne 12. XII 1981. god. Prisutno je bilo 28 učesnika iz 7 SO-a iz Hrvatske, i 4 gosta iz Makedonije i Srbije. Savazna je povodom 25. obljetnice rada Komisije za speleologiju planinarskog saveza Hrvatske, Podnesen je pregled rada KSPSH za period od 1956. — 1981. god., i izvještaj o radu KSPSH u 1981. god. U diskusiji je govoreno o sastancima KSPSH, o speleološkim logorima, o speleološkoj ekspediciji, o

uvjetima za polaganje ispita, o tečaju za speleološke instruktore i o izdavačkoj djelatnosti KSPSH.

Vlado Božić

ZBOR PLANINARA-SPELEOLOGA HRVATSKE

U društvenom domu PSH u Zagrebu održan je 12. IV 1980. godine prvi skup planinara-speleologa pod nazivom «Zbor» (prema Pravilniku KSPSH od 1974. godine takav skup je imao naziv «plenum») na kojem je prisustvovalo tridesetak članova iz 9 SO-a Hrvatske, te gosti iz Slovenije. Povodom proslave tridesetogodšnjice poslijeratne speleologije u planinarskoj organizaciji u Hrvatskoj Prof. Mirko Markulin, najstariji speleolog u Hrvatskoj, iznio je svoja sjećanja na prve početke organiziranog speleološkog rada. Nakon tog uvoda podnesen je i prihvaćen izvještaj o radu KSPSH za 1978. i 1979. godinu, plan rada KSPSH za 1980. godinu, kao i srednjoročni plan rada za razdoblje od 1980.—1985. godine. Usaglašen je i prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika KSPSH i upućen Konferenciji PSH na usvajanje.

U diskusiji je bilo govora o mnogim problemima sa kojima se planinari-speleolozi susreću u svom radu, kao npr. o saradnji planinara-speleologa (SO, KSPSH) s organima ONO i DSZ, o školovanju speleoloških instruktora, o redovnom slanju godišnjih izvještaja o radu SO-a, o slabom vođenju administrativnih poslova KSPSH zbog amaterskog načina rada, o potrebi formiranja centralnog speleološkog katastra, o potrebi bolje informiranosti o raznim speleološkim akcijama izvan SO-a u KSPSH, o mogućnostima nabave kvalitetne speleološke opreme, te o potrebi bolje suradnje među SO-ima. Zbor je završen prikazivanjem diapozitiva sa istraživanja «Željezničarskog kanala» u Vetrnici obavijenog u zimi 1979/1980. godine i s Prvog republičkog speleološkog logora u Kuselju 1967. godine.

Vlado Božić

Vijesti

SASTANCI KKSPSJ

Dne 24. i 25. V 1980. godine održan je sastanak KKSPSJ u Cetinju u Crnoj Gori uz prisustvo 11 učesnika, i to iz Crne Gore 5, Makedonije 2, Srbije 1, Bosne i Hercegovine 1, Hrvatske 2. Na sastanku su razmatrani zaključci Predsjedništva PSJ u vezi s radom stručnih komisija Predsjedništva, podneseni su izvještaji o radu planinara-speleologa u svakoj republici; dogovorene su akcije KKSPSJ za 1980. godinu, a to su: sudjelovanje na speleološkom predkongresu u Bugarskoj, na VIII kongresu speleologa Jugoslavije na Borskom jezeru i održavanje Savjetovanja o samospašavanju u speleološkim objektima; predložen je i usvojen plan rada i finansijski plan za 1981. godinu, kao i srednjoročni plan rada za period od 1980.—1985. godine.

Kako su sastanku prisustvovali i predstavnici Speleološkog društva Crne Gore i predsjednik Saveza speleologa Jugoslavije Mihajlo Vučković, na sastanku se razgovaralo o mogućnostima suradnje SDCG s planinarima-speleolozima u Crnoj Gori i sa speleolozima iz drugih republika.

Navečer 24. V učesnici su prikazali dijapozitive sa svojih zanimljivih speleoloških akcija. U ljubaznoću domaćina, planinara iz Cetinja, učesnici sastanka su posjetili Njegošev mauzolej na Lovčenu i Lipsku pećinu kraj Cetinja.

U 1981. godini sastanak KKSPSJ je održan u planinarskom domu na Oštrecu u Samoborskom gorju kraj Zagreba 13. i 14. VI uz prisustvo svega 8 predstavnika i to: iz Makedonije 1, BiH 1 i Hrvatske 6. Na sastanku je razmotren izvještaj o radu KKSPSJ u 1980. godini, podneseni su izvještaji o radu planinara-speleologa u pojedinim republikama (Makedoniji, BiH, Hrvatskoj), dok je pismeni izvještaj iz Slovenije stigao kasnije. Ustanovljeno je, da u Vojvodini i Kosovu nema speleološke aktivnosti, niti ima speleoloških organizacija, a u

Srbiji da postoje organizacioni problemi koji su i bili razlogom nedolaska planinara-speleologa iz Srbije na ovaj sastanak. Na sastanku je razmotren plan aktivnosti KKSPSJ za 1981. godinu, a to su: sudjelovanje na VIII svjetskom speleološkom kongresu u SAD, održavanje Savjetovanja o savladavanju vodenih prepreka u speleološkim objektima i sakupljanje stručnih članaka za «Speleološki priručnik», karakterističnih za pojedinu republiku (povijest, turizam, zaštita speleoloških objekata, najveći speleološki objekti). Na sastanku je usvojen i plan rada za 1981. godinu. Navečer 13. V do kraja su prikazani diapozitivi sa svojih zanimljivih akcija. Dne 14. V učesnici su posjetili vrh Oštre, Grgosovo špilju kraj Samobora i špilju Vetrnicu kraj Zagreba.

Vlado Božić

DESETA ZAGREBACKA SPELEOLOŠKA ŠKOLA

X jubilarna Zagrebacka speleološka škola održana je od 26. 3. do 14. 5. 1980. u organizaciji SO PDS «Velebit», a pod pokroviteljstvom Planinarskog saveza Zagreba i KSPSH. Voditelj škole bio je instruktor Robert Jagodić. Škola, koja se sastojala od predavanja i vježbi, odvijala se uobičajenim redovnim programom. Upisano je 32 polaznika iz speleoloških odsjeka «Veiebit», «Željezničarski», «Zagreb-Matica» i «Sutjeska». Od ukupnog broja upisanih, 20 sudionika je s uspjehom završilo Školu i time steklo naziv «Speleolog — pripravnik». Rad ovogodšnje Zagrebacke speleološke škole dokumentiran je s dva filma u boji, 8-8 formata, koje su snimili Radovan Cepelak (25) i Jakob Kopic (17).

Ova deseta škola nastavak je školovanja zagrebackih speleologa planinarske organizacije, koje se redovito provodi od 1971. godine, kada je na inicijativu predsjednika PDS «Veiebit» Hrvoja Luka-